

Voci Vivaci brengt requiem van Brahms.

FOTO HANS VAN DEN BOGAARD

'Ein deutsches Requiem'

Nieuw-Vennep * Projectkoor Voci Vivaci brengt op 7 februari 'Ein deutsches Requiem' van Johannes Brahms in De Rank in Nieuw-Vennep. Het concert wordt voorafgegaan door een inleiding. In tegenstelling tot het klassieke requiem, waarin de zielenrust van de overledene centraal staat, biedt het 'deutsches Requiem' troost en hoop voor iedereen die een geliefde heeft verloren. De oorspronkelijke versie

is geschreven voor een grote orkestbezetting, maar Voci Vivaci brengt het met louter pianobegeleiding van Jeroen Koopman en Hyoju Ahn. Solisten: sopraan Janneke Daalderop en bariton Peter van der Velde. Dirigent Peter Ouwkerk verzorgt de inleiding. 'Ein deutsches Requiem'. 7 feb., 15-17 uur (incl. inleiding). De Rank, Eugenie Prévinaireweg 14, Nieuw-Vennep. Toegang gratis, na afloop collecte.

De smaak van Haarlem

Vlaming Gerd de Ley logeerde als jonge twintiger bij zijn idool Godfried Bomans

Bomans was 'geen dikke nek'

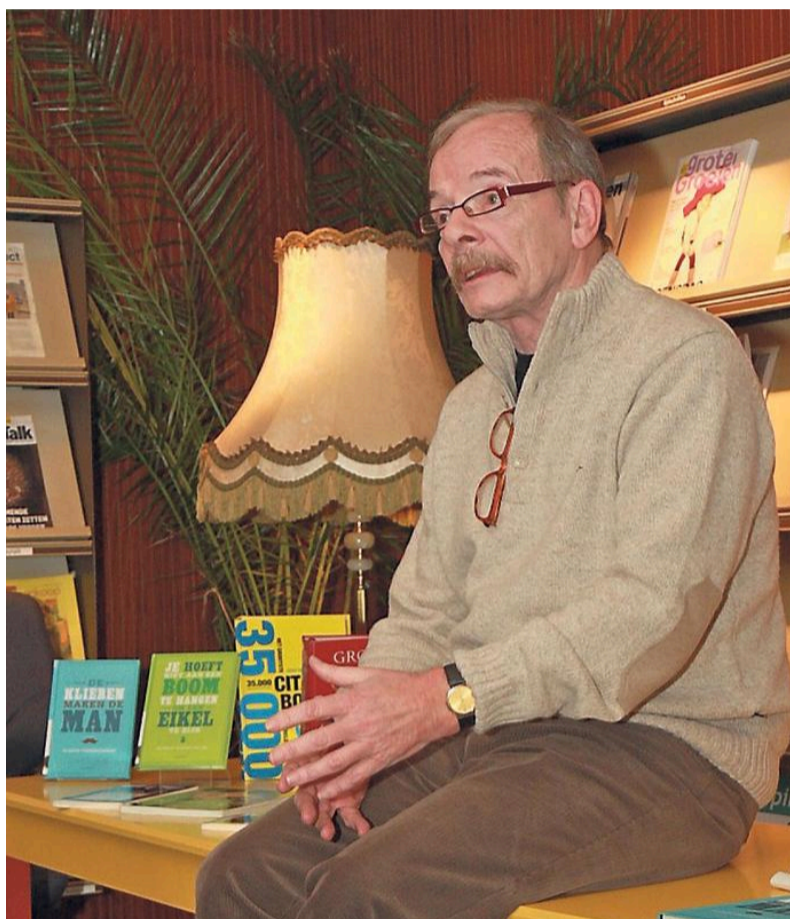

Leontien van Engelen
l.van.engelen@hollandmediacombinatie.nl

Haarlem * Het duurde ruim vijftien jaar, maar uiteindelijk kwam er toch een apart boekje van. De Belgische acteur, schrijver van toneelstukken en bovenal verzamelaar van aforismen en citaten Gerd de Ley beschrijft in 'Bomans in pyjama' hoe hij als twintiger bij de grote Godfried Bomans thuis in Bloemendaal te gast was. De Ley is een grootheid op het gebied van citaten en aforismen. 'Een uit de hand gelopen hobby' noemt hij het zelf. Hij begon met het verzamelen van citaten en aforismen - een korte, bondige en vaak humoristische uitspraak - op het atheneum, nadat zijn leraar Nederlands hem en zijn klasgenoten kennis had laten maken met het werk van Godfried Bomans. „We lagen dubbel van het lachen”, zo valt in het boekje over Bomans te lezen. „Literatuur kon plezierig zijn!”

Brief

Hij verdiepte zich in het werk van de Nederlandse schrijver, kocht zo ongeveer alles wat er van zijn hand gepubliceerd werd en noteerde daaruit allerlei aforistische citaten. Op zijn drieëntwintigste trok hij de stoute schoenen aan en schreef Bomans een brief met de vraag of hij een boekje mocht samenstellen met zijn uitspraken. Tot zijn ver-

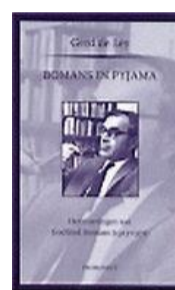
'Godfried Bomans maakte mij wakker, zei 'Gerd, opstaan, werken.' en verdween weer naar bed.'

FOTO ALFONS MONTE

rassing en geluk ('Ik verafgoodde Bomans bijna') werd hij na wat heen en weer geschrijf uitgenodigd om een paar dagen bij Bomans

thuis in Bloemendaal te verblijven om samen plakboeken door te nemen, op zoek naar geschikt materiaal.

Boek

Bomans in pyjama - Herinneringen aan Godfried Bomans (1913-1971), 88 pagina's. Uitgeverij Prominent. ISBN 978-90-79272-64-8, 11,95 euro.

Met humor beschrijft De Ley vervolgens dat dat 'samen' nogal ruim werd geïnterpreteerd door Bomans.

De schrijver toonde zijn jonge fan de plank met plakboeken, zei „Begin er maar vast aan, ik ga nog even tukken” en verdween naar bed. De volgende ochtend werd De Ley door Bomans (in pyjama) gewekt met de woorden 'Gerd, opstaan, werken', waarna de heer des huizes zich wederom te rusten legde.

Het grasduinen in de vele plakboeken leverde uiteindelijk het boek 'Korte Berichten' op dat in 1971, vlak voor het overlijden van Bomans, verscheen.

Wanneer is een aforisme een goed aforisme? „Hij moet origineel zijn, discussie opwekken en humor,

poëzie en een paradox bevatten. Ook na meerdere keren lezen moet hij leuk blijven. Als een aforisme na de eerste lezing 'verslijt' is het niet meer dan een leuke opmerking”, vertelt De Ley telefonisch vanuit zijn woonplaats Antwerpen. „Ik vergelijk een goed aforisme altijd met een gelijkzijdige driehoek, met in de bovenste punt poëzie en in de onderste twee punten humor en filosofie.” Hij heeft momenteel maar liefst 452 publicaties op zijn naam staan, „maar daar zitten ook scheurkalenders en hele dunne publicaties bij”, haast hij zich lachend te zeggen.

Bomans Alfabet

Ook 'Bomans in pyjama' is niet een heel dikke uitgave, maar bevat naast het met humor opgeschreven verhaal over de briefwisseling met en de bezoeken aan Bomans in Bloemendaal, het 'Bomans Alfabet', een selectie van aforismen van de Nederlandse schrijver.

De Ley denkt met warmte terug aan de ontmoetingen met Bomans. „Het is ongelooflijk dat zo'n man, waarvan gezegd werd dat hij onbenaderbaar was en pretenties had, tegen een 23-jarige knaap uit Vlaanderen, die nog nooit iets gepubliceerd had, zegt 'ja doe maar' als die hem vraagt om een boekje met uitspraken te mogen publiceren. Het feit dat hij zo op dat verzoek reageert, bewijst dat hij - zoals wij dat hier noemen - geen 'dikke nek' was. Anders doe je dat niet.”

'Waar nodig gaan we de schaamte voorbij'

„Blij dat we dit gevonden hebben.” Het was zoeken voor Evelyn van Houten en Wilma de Graaf, beiden 25 jaar bij de Kenemer Toneel Groep (KTG). In 'Welkom in het Bos', een absurdistisch toneelstuk van Alex van Warmerdam, vonden ze hun ideale jubileumvoorstelling. „Het gaat om twee heel verschillende vrouwen, Fanny en Dora”, vertelt Evelyn. „We zagen onszelf meteen in die rollen. Fanny rent door het bos op pumps met hoge hakken, Dora sjokt er achteraan op rubberlaarzen.” „Welkom in het Bos” is een vreemd toneelstuk”, vult Wilma aan. „Alles lijkt anders dan het is. Fanny en Dora doen zich voor als vriendinnen, maar of ze dat werkelijk zijn?” „Het is in ieder geval leuk dat er in ons jubileumstuk veel korte rollen zijn voor de andere leden van de KTG.” Evelyn lacht. „En dat zijn

Heilig Vuur

'Welkom in het Bos', 31 januari, 20.30 u. De Luifel, Heemstede. Reserveren: renatedegraaf@gmail.com

bijzondere rollen, omschreven als 'een geile nietsnut' of 'een grensgeval' en 'een slapjanus'. Er

Evelyn van Houten en Wilma de Graaf in het bos FOTO PR/SANDER VAN HOUTEN

zijn ook elfen en een faun. Allemaal personages die Fanny en Dora in het bos tegenkomen. En

dan is het afwachten hoe ze op elkaar reageren.” „Alles wat er in het bos gebeurt

blijft aan de oppervlakte. De confrontaties spelen zich af in het moment, zowel tussen de vrouwen onderling als bij de ontmoetingen. Twee vrouwen lopen door het bos, maar wat ze daar doen en hoe ze er terecht zijn gekomen? Dat is typisch de absurdistische stijl waarin Alex van Warmerdam theater maakt. Hilarisch en vervreemdend. Tijdens het repetitieproces hebben we vreselijk veel lol gehad. We kennen elkaar goed. Waar het nodig is gaan we de schaamte voorbij.” Wilma en Evelyn zijn verknocht aan hun KTG. „Ik heb er in die 25 jaar veel geleerd”, zegt Wilma. Het is een intensieve hobby die veel energie vraagt.” Evelyn beaamt het. „Maar toch: als ik na een repetitie-avond thuiskom heb ik meer energie dan toen ik van huis wegging.”

Paula Zuidhof